

Сёнтёрү Ялавё

Муркаш район хаҗачё

1944 сұлхи су уйахён 5-мёшёнченпе тухать

42 (7784) №

Юн кун, 2010 сұлхи сёртме (июнь) уйахён 2-мёшё

Хакё ирёлё

Ёсре ырапа паларакансем

Республикара

Яваплах пысаккине туйтпяр

Пёрлешүллё хуҗаләхсенче обществәлла выльәхсене улаҳ-сарана кәларчёс. Иунё апат-симёсепе ытларак продукция илмелли тапхәр пусланчё.

– Сённинне тәтәш вёренмеллине, ыранхи куна пәхса ёслемеллине, малашләхшән тәрәшмаллине пирёнтен пурнаҗ ыйтатъ. Сәкна эфир хамәр сичне туйтпяр. Тәван хуҗаләхән экономикакине малалла утарасси – пёрлехи тивёс, – терё кёске каласура Суворов яч. хис. ял хуҗаләх производство кооперативён машинәпа ёне сәвакан операторё Валентина Валерьяновна Макарова (сән үкерчёкре). Иртнё сұл вәл хәйсене сирёплетсе панә ушкәри кашни ёнерен 5016 килограмм сёт суса 5 пинлисем клубне кёме пултарчё. Кәсалхи 4 уйахра та Г. Иванова, Т. Филиппова, В. Макарова пәхакан ёнесем иртнё сұлхинчен вәтамран 162 килограмм ытларак сёт антарнә.

А. БЕЛОВ
сән үкерчёкё.

Табак туртасси сарәллине сирёппён пұлмелле

ЧР Президентчё «Чәваш Республикинчи табак туртассине хирёс профилактика ёсён хушма мерисем сичнен» Указа май уйахён 31-мёшёнчө ала пуснә.

Н.В. Федоров кун пирики сәпла каланә:

– Эпё паян ала пуснә указән тёп тёллөвё – туртман сынсене табак тётёмён сиенлө витёмёнчен май пур таран хутёлеси. Указ мерисене пурнаҗлани «пассивла» туртнинне (сәкә үпке ракё пулма пултарас хәрушләха 34 процент үстерет, юн тымарёсен патологияён хәрушләхне – 50 процент) пула чирлекёнсен шутне паләрмаллах пёчёклетме май паратъ.

Республикара табака хирёс саккунсен требованиёсене сирёплетме ыйтса 130 пин ытла сын ала пуснә.

Ёс вырәнёнчө туртни пулмалла мар. Ёс сыхлавён саккунёсен требованиёсене те сәплах паләртнә.

Указра сәван пекех обществәлла вырәнсенчө туртма чармалли мерәсем те паләртнә.

Райадминистрацире

Хисеп грамотипе наградаланә

Район администрацийён пусләхён 2010 сұлхи майән 14-мёшёнчи 393 № йышәнәвёле сынсен сывләхне сыхлас ёсре нумай сұл хушши тёрё кәмәлла ёсленёшён «Муркаши тёп больница» сывләх сыхлавён муниципаллә учреждениён тёп бухгалтерне **Нина Николаевна Александровна** район администрацийён Хисеп грамотипе наградаланә.

Район администрацийён пусләхён 2010 сұлхи майән 21-мёшёнчи 410 № тата майән 27-мёшёнчи 423 № йышәнәвёсемпе ял хуҗаләхёнчө нумай сұл хушши тухәслә ёсленёшён – Суворов ячёпе хисепленекен хуҗаләхән механизаторне **Василий Витальевич Яковлева**;

– Суворов ячёпе хисепленекен хуҗаләхри уй-хир бригадин ёсченне **Анна Петровна Яковлевана**;

– Суворов ячёпе хисепленекен хуҗаләхри Анаткассинчи сёт фермин операторне **Надежда Евгеньевна Журавлевана**;

– Чапаев ячёпе хисепленекен хуҗаләхри механизатора **Михаил Леонидович Ниткина**;

– Ильич ячёпе хисепленекен хуҗаләхри Кёртекассинчи сьсна фермин хуралсине **Олег Петрович Петрова** район администрацийён Хисеп грамотипе наградаланә.

Вёренү сүлён пётёмлетёвё

Директорән грантне сёнесе илчёс

Чуманкассинчи вәтам шкулта вёренү сүлне хаваслән та усәллән вёслесси сирёп йәлана кёне ёнтё. Сәк уява Ачасене хутёлемелли куна та халалласчё. Вёренекенсем хәйсене тёрлө ёсре тёрёслөсчё: пушмак сични шнуроксене хәвәрт та тирпейлө сыхма пёлнинчен пусласа хәйсөн юлташёсене пёрремёш медицина пулшәвё парасси таранах.

Кәсал вара сәк йәлана та сөнёлөхсем хушәнчёс.

Вёренү сүлөнчи пур кәтартәва тишкерсе классем хушшинчө чи хастар та пултаруллисене паләртса ытти чухнехи пек грамотәсем парса кәна числамарёс. Вёренү сүлө тәршшөпөх классем кубок е шкул директорён грантне сёнесе илөсисшён кёршрөс.

Пётёмлетү тәрәх 10 класра вёренекенсем ятарлө кубока тивёсрөс. Шкул директорён грантне вара 5 класс илме пултарчё. Вёсем кёсөх компьютерлө пулөс.

А. ВАСИЛЬЕВА,
10 класра вёренекен.

Саламлатпяр

Хакләран та хаклә сьннәмәра – Куславка районёчө суралса үснө, 40 сұла яхән Муркаши тёп архитекторта ёслөнө Александр Нестерович Кузнецова 80 сұл тултарнә ятпа чунчөререн ашшән саламлатпяр. Ырләх-сывләх, телей сунатпяр. Кун-сұлу вәрәм та телейлө пултәр, ачусемпе, мәнукөсемпе, тәванусемпе сәванса пурәнмалла пултәр.

Саламлаканёсем: ывәлөсөм, хөрө, кинёсем, кёрүшө, мәнукөсем, кёсөн мәнукөсем, Клементьевсен сёмийи, тәванёсем.

Приглашает общественная приемная

С апреля 2010 года начала свою работу общественная приемная представителя уполномоченного по правам ребенка в Чувашской Республике по Моргаушскому району Ванеркина Николая Григорьевича.

Прием граждан будет проходить каждый первый и третий четверг месяца с 13-00 до 15-00 часов по адресу: с. Моргауши, ул. Мира 9А, общественная приемная Всероссийской политической партии «Единая Россия».

10-14.

Асәрханяр

Шывән туратти сук

Сәк кунсенчө Сёнтёрвәрри районёчө 8 сұлхи арсын ачапа 11 сұлхи хөр ача, Канаш районёчө 33 сұлхи арсын шывра путса вилнө.

Сәпла, сұллахи ашә санталак шыв хөрне астаратъ. Анчах кун пек чухне асәрханулах пирики те манмалла мар.

Иртнө сұл акә пёвесемпе юхан шывсенчө 61 сын пурнаҗё татәлнә, сәв шутра – 5 ачан.

Уйрәмах ялти пёвесенчө асәрханулла пулмалла. Пёлмен, ятарласа хатёрлемен вырәнсенчө шыва кёме тәхтамалла.

Ача-пәчана шыв хөрринчө пәхсах тәмалла. Аслисемсёр вёсене пәрахса хәвармалла мар.

Аслисен хәйсөн те йёркене пәхәнмалла. Шыв шүлтинне юратмасть. Эрех тавраш ёсөн шыва кёресси сичнен манмалла.

Шывән туратти сук тенё. Кун пирики, паллах, инкеке лекиччен шухәшламалла.

Республика кунне халалласа

«Е. Андреев ташә пусласа пачё»

Вәрсә ветеранё тата ёсё ветеранё. Сәк сәмахсене илтсен кашинчөх вёсене тивёснисем пирён ума Тәван сёр-шывән чән-чән патриочёсем пек тухса тәраҗсё. Вёсем ача тивёс те. Хәй вәхәтёнчө фронтра юн юхтарса Тәван сёр-шыва хутёлөнө асаттөсемпе пёр ретрөх сәв сүлсенчө тылри ёс фронтёнчө пулсләхшән епле сәләсу пынинне паян кам вёснө ситиөх усса парё-ши? Йәлтах фронт валли! Йәлтах Сёнтёрү валли! Сәк чөнөвө 1941-1945 сүлсенчө таләкра 25 сөхет ёслөнө хөрарамсемпе хөр-пикөсем, ар-

Кёскен

Компьютер: ансат е кәткәс?

Районти библиотекәра компьютерпа ёслемө хәнәхакансем икө уйахләх курса вёслени сичнен свидетельствәсем илчөс.

Вёсем текстсем йёркелөмө, электронлә почтәпа ёслемө, Интернетри тёрлө информация уса курма хәнәхнә.

Компьютерпа ёслемө хәнәхакансен висьсөмөш юхәмнө сентябрь уйахёнчө пуҗтараҗсё.

Пысак сёмье – туслә сёмье

Муркашра пурәнакан Людмилапа Анатолий Борцовсем паянхи йывәрләхсенчен хәраса тәман. Мөн шикленмелли, вёсем сәмрәк, вәй питти.

Вёсен анчахрах йёкөрөш хөр ача суралнә: Кирәпа Дина. Сёмьере вёсем висьсөмөшпе тәваттәмөш ачасем пулса тәна.

Сәпла Кирәпа Дина районта кәсал суралнә иккөмөш йёкөрөшөсө.

Чәваш юрри-көвви

Беларусре янәрәт

Орининти Культура сурчө сүмөнчи «Шуракаш» халәх ансамблө ёнер инсө сұла тухрө. Вёсем ыран Минск хулинчө хәйсөн пултарулахөпе паллаштарасчө. Кунта сәк кун Бела-

русре пурәнакан чәвашсен Акатуйё иртет. Июнён 4 – 6-мёшөсөнчө пирён артистсем Гродно хулинчө наци культурисен сәккөрмөш фестивалне хутшәнаҗсө.

Тыр-пул парка үсет-и?

Ёнер районти ял хуҗаләх предприятийёсен, фермер хуҗаләхёсен ертүсисемпе агрономёсем тыр-пул пуссисене пәхса саврәнчөс. Чи лайах уйсене пәхса савәнчөс. Ситменлөхсене курмасәр та иртмерөс.

Уйсене сүллен Акатуй умен пәхса хакласи йәлана көнө. Сәпла танлаштарни ёсченнисене паләртма май паратъ.

Чи хастаррисене вара Акатуйра числасчө. Ёслемө те пёл, канма та пултар!

Экзамен хысҗән экзамен

Виҗөм кун 11-мөш классенчен вёренсе тухакансем вырәс чёлхипө пёрлехи патшаләх экзаменө тытрөс. Сәк экзамен витөр шкул пётерекен кашни вёренекөнөнөх тухмалла. Сәпла вара районти 287 ача парта хушшинчө ларчө. Тёрөслөвсем Муркашпа Мән Сёнтөр шкулёсенчө пулчөс.

Кәсал 9-мөш класран 415 ача вёренсе тухатъ. Вёсем те аттестаци витөр тухасчө. Халльөхө вёсем информатика, биологи, литература предметсөсемпе экзаменсөм тытнә.

сүн ачасемпе салтак сүлне ситөймен каччәсем шутласа кәларнинчен тёлөнмө кирлөх-ши тата? Сук. Сёр планетәшән хәрушләх кәларса тәратнә, Тәван сёр-шывән Аслә вәрсине пусласа янә фашизмпа кёрөшмө ёс фронтёнчө урәхла сұл пулман. Муркаш ял тәрәхёнчи Сурлатри ялөнчө суралса үснө тата кунтах пурәнакан Нина Дмитриевна Курбатовәпа каласса ларнә чухне те сәк шухәшсем самантләха та пуҗран каймарөс. Сөнө ёмөрти хәватлә технологисене алла илсе пыратпяр. 60-70 сұл каялла вәй хунисен сүл-

йөрне пәхатән-тишкерөтөн те вёсем паян та пирён хушшәмәрта пурри сөнёлөхсен сүлне ытларак анләлатма ыйтатъ. Нина Дмитриевнән кун сүлне пётёмөшлө Чәваш Республикинчи тата Муркаш ёнри сёршөр, пиншер хөрарамәннинчен нимөнпөх те уйәрма сук. Анчах унән ёс утәмөсене пәхсан сәпла калаймән. Нумай ачаллә хресчен сөмийинчө суралса үснө Нина пурнаҗ тутти-масине ачаллах сителөклө курнә. Ашшөпө амәшө 9 ача суратнә пулсан, вёсенчө 4-шө кәна пурнаҗ сүлө

сине тухса малалла утма мөхөл ситернө. Телейёсем сәпла пулнә-тәр. – Анне 9-мөш ача суратнә чух эпө 7 сұлхи ачаччө. Медицина пулшәвө паянхи пек пулман сәв. Анчах ача суратасси те йывәрләхсенчө хәрамасәрах төнчөре чи пысәккиччө. 9-мөш ача суратсан анне пирөнтөн ёмөрлөхөх уйрәлса кайрө. Пёчөк Алевтинәна 9 эрне ёне сөчөпө усрарәмәр, анчах унән ёмөрө те вәрәма кайымарө, – куҗсүлне шәлса илсө каласу пусларө Нина кинөмей.

(Вёсө 3-мөш стр.).